

2008 YILI DIŞ TİCARETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Türkiye ekonomisi ve ihracatı büyümeye devam ediyor. Ülkemiz ihracatı son 7 yıldır sürekli bir artış trendi içinde. Küresel ekonomik krize rağmen 2008 yılı ihracatımız geçtiğimiz yıla göre % 20,32'lik bir artış kaydederek 127 milyar 399 milyon Dolar'a ulaşmış bulunuyor. İhracat için geçtiğimiz yıl belirlenen hedef 2007 yılında 107 milyar Dolar olan ihracat miktarını 2008'de 125 milyar Dolar'a çıkarmaktı. 2008 yılı sonuna geldiğimizde bu hedefin gerçekleştiğini görmek sevindirici. 2009 yılına dünya piyasalarında kriz ve daralma ile giriş yaptık umarız 2009 yılında bu olumsuzluklara rağmen ihracatta yakalanan bu ivme devam eder.

Cumhuriyetin 100. yılı olan 2023 yılı için ise 500 milyar ihracat hedefi belirlenmiş durumda. Ancak yaşanan global kriz ve dünya ticaretindeki daralma göz ardı edilemez, bu çerçevede gerekli önlemlerin alınması ve uygun politikaların geliştirilmesiyle hedeflere ulaşılmasını ümit ediyoruz. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından yapılan açıklamada 2008 yılının ihracatta önde giden sektör bilgilerine yer verildi

2008 yılının en fazla ihracat gerçekleştiren sektörleri:

24 milyar 730 milyon Dolar ile Otomotiv ve Yan Sanayii,
19 milyar 399 milyon Dolar ile Demir Çelik,
15 milyar 722 milyon Dolar ile Hazır Giyim ve Konfeksiyon

2008 yılında en fazla ihracat artışı yakalayan sektörlerimiz,
yüzde 70,36 ile parlak bir yıl geçiren Demir Çelik,
yüzde 44,25 ile Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller,
ve yüzde 35,56 ile Hububat Bakliyat ve Yağlı Tohumlar

Tarım grubu sektörlerinin ihracatı, 2008 yılını geçen yıla göre yüzde 19,41 artışla 13,5 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Tarım ürünleri ihracatımızın toplam içindeki payı yüzde 10,63 seviyesindedir.

2008 yılında toplam ihracat içindeki payı yüzde 86,81 olan Sanayi sektörleri ise, 110 milyar 681 milyon Dolar ihracatla geçen yıla göre yüzde 20,45 artış sağlamıştır. Sanayi sektörlerinin toplam ihracat sektörleri içindeki payı % 86,8'e ulaşmıştır.

Madencilik sektörüne baktığımızda 2008 yılında geçen yıla göre yüzde 19,98 artışla 3 milyar 258 milyon Dolar seviyesine ulaşıldığı görülmektedir.

Ülkemizin İhracatta yakalamış olduğu ivme ve geldiği nokta sevindirici. Bu noktaya gelinmesinde ihracatın geleneksel yapısının değiştirilmesi, emek yoğun üretimden teknoloji yoğun üretime geçilmesi, tasarıma yönelmesi, kalite altyapısının geliştirilmesi gibi faktörlerin önemi büyük.

İhracatımız sınırlı ürünlerle ve belli sektörlerde gerçekleşen ihracat miktarları ile sınırlıyken bugün 19 farklı sektörde 1 milyar Dolar'ın üzerine çıkan bir ihracat rakamı söz konusu. Sektörel olarak çeşitlenmesinin yanında Pazar konusunda da bir gelişme görüyoruz. AB ülkeleri ağırlıklı olan ihracatımız da yeni pazarlarla çeşitlenmiş görülüyor. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre Ocak-Kasım 2008 döneminde AB ülkelerine yönelik yapılan ihracat 60 milyar 182 milyon Dolar olarak gerçekleşti. Toplam ihracat içindeki pay ise % 48,4. Geçen yılın

aynı döneminde ise AB ülkelerine yapılan ihracat 55 milyar 89 milyon Dolar ile toplam ihracat içinde % 56.5'lik bir yer tutmaktaydı.

Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından uygulanan Komşu Ülkeler ve Çevre Ülkeler Stratejisinin de etkisiyle yeni pazarlar ihracat pazarlarımız arasında girdi. Tabii bunda internet ve bilgiye erişim gibi kolaylıkların varlığı da azımsanmamalı. Bugün ihracatçılarımız için her Pazar yakın pazarlar gibi tanınarak incelenme imkanı bulunabiliyor.

Dış Ticaret Müsteşarlığımız tarafından uygulanmakta olan Pazar Araştırması desteği ihracatçılarımız için önemli bir fırsat olarak görülmelidir. Bu destek kapsamında yeni ülkelere gidilerek, araştırma yapılması yeni müşterilerle görüşmelerde bulunulması imkanı bulunuyor. Ulaşım ve konaklama masraflarına yönelik olarak sağlanan bu destek ihracatçılarımızca daha iyi değerlendirilmeli ve krizden görece daha az etkilenen pazarlara yönelik ihracat girişimleri artırılmalıdır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 2008 yılı ithalatı ise 201,4 milyar Dolar olarak gerçekleşti. TUIK tarafından açıklanan Ocak-Kasım 2008 dönemi verilerine göre ithalatımızın %37'si AB ülkelerinden yapılmış bulunuyor. İthalatımızda ara mallarının oranı % 75 ile 143 milyar 922 milyon Dolar'a ulaşmış bulunuyor. Sermaye malları ithalatı ise toplam ithalatta %13,6'lık bir orana sahip ve 25 milyar 968 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

İhracatın ithalatı karşılama oranı ise halen ithalat lehine. Ancak Ocak-Kasım 2009 dönemi 2007 ve 2008 yılı karşılaştırmasında geçtiğimiz yıl % 63,4 olan oranın bu yıl % 65,2'ye yükseldiğini görüyoruz.

Ara malı ithalatımız ihracat için kaçınılmaz ancak yerli girdi ile yapılan ihracatı arttırmak ve geliştirmek yolunda yapılacak girişim ve çalışmalar ihracat artışımızı daha verimli hale getirecek ve dış ticaret açığımızın kapanmasına yardımcı olacaktır.

Kriz döneminde inovasyon ve Ar-Ge ye yönelik verilecek destekler hem verimliliğimizin artışına destek olacak hem de ihracatta yeni ve kalıcı başarılar sağlanmasına yardımcı olacaktır.

A Brief Assessment of Turkey's Foreign Trade for 2008

According to the figures released by the Turkish Exporters Assembly the export volume has reached 127 billion 399 million Dollars with an increase of 20.32 % as compared to the previous year. Turkish exports went beyond the target of 125 billion Dollars set for 2008 despite the financial global crisis.

When having a closer look at the export figures we can see that three sectors, which are namely automotive, iron steel products and ready made garments. The automotive sector has been the champion with an export volume of 24.7 billion Dollars.

The import volume has reached 201 billion 4 million Dollars. The raw materials have the biggest share in Turkish imports with a volume of 143 billion 922 million Dollars. The total import of investment goods have been 25 billion 968 million Dollars.